LIÊN ĐOÀN LUẬT SƯ VIỆT NAM
HỘI ĐỒNG LUẬT SƯ TOÀN QUỐC

ĐỀ ÁN
TRANG PHỤC LUẬT SƯ KHI THAM GIA PHIÊN TÒA

I. SỰ CẦN THIẾT ĐỔI MỚI TRANG PHỤC LUẬT SƯ KHI THAM GIA PHIÊN TÒA

1. Sự cần thiết

Trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa là hình ảnh luật sư trước công luận và trước cơ quan tiến hành tố tụng, là hình thức biểu hiện tính chuyên nghiệp, thể hiện trách nhiệm trong việc bảo vệ công lý, bảo vệ pháp chế của mỗi luật sư và đội ngũ luật sư. Trang phục của luật sư và trang phục của các cơ quan tiến hành tố tụng còn góp phần bảo đảm tính trang nghiêm của phiên tòa, hỗ trợ công tác tổ chức, điều hành hoạt động tố tụng và tạo dựng niềm tin của xã hội đối với hoạt động tố tụng. Trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa còn là niềm tự hào nghề nghiệp, là biểu tượng của danh dự, trách nhiệm, giúp luật sư ý thức hơn về bổn phận và trách nhiệm nghề nghiệp

Trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa hiện nay được áp dụng từ năm 2011 theo Nghị quyết số 12/NQ-HĐLSTQ ngày 27/02/2011 của Hội đồng Luật sư toàn quốc, bao gồm áo veston và quần âu màu đen, áo sơ mi trắng, cà vạt màu xám lông chuột và huy hiệu có hình biểu tượng logo của Liên đoàn Luật sư Việt Nam được đeo bên ngực trái, áp dụng chung cho cả luật sư nam và nữ, mùa hè không bắt buộc mặc áo veston để phù hợp với điều kiện thời tiết. Với quy định về trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa đã góp phần xây dựng hình ảnh người luật sư trước công luận và xã hội.

Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm thì trang phục hiện nay đã bộc lộ một số tồn tại, hạn chế. Cụ thể như sau:

Trang phục hiện hành chưa có tính đặc thù cao, khả năng nhận diện còn hạn chế: Mẫu cà vạt hiện nay chưa đẹp và kiểu dáng chưa thể hiện sự mạnh mẽ, ấn tượng, mang đặc thù riêng. Hình ảnh luật sư còn dễ bị nhầm lẫn với các chủ thể khác tham gia phiên tòa như người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, đại diện tổ chức, người tham dự phiên tòa hoặc thậm chí là cán bộ làm việc tại tòa án. Phần nào đó còn ảnh hưởng đến hình ảnh đặc biệt của luật sư tại phiên tòa.

Việc chấp hành quy định về trang phục chưa đồng bộ giữa các địa phương và giữa các luật sư: Mặc dù đã có quy định về trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa, song trên thực tế việc chấp hành chưa thật sự thống nhất và

đồng bộ, có trường hợp Thẩm phán chủ tọa phiên tòa đã nhắc nhở một số luật sư chưa mặc đúng trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa theo quy định, làm ảnh hưởng đến hình ảnh, uy tín của luật sư và đội ngũ luật sư.

Trang phục hiện hành chưa phù hợp hoàn toàn với điều kiện khí hậu và yêu cầu tiện dụng khi hành nghề: Việt Nam có điều kiện khí hậu nhiệt đới, nóng ẩm, thời tiết thay đổi theo mùa và theo vùng miền. Tuy nhiên, trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa hiện hành với cấu trúc veston, áo sơ mi dài tay, cà vạt, đã có thời điểm cũng chưa đáp ứng tốt yêu cầu về sự thoải mái, tiện dụng, đặc biệt trong điều kiện thời tiết nắng nóng kéo dài hoặc khi luật sư phải di chuyển nhiều, tham gia phiên tòa lưu động ở địa bàn xa trung tâm. Mặc dù quy định cho phép không mặc áo veston vào mùa hè, nhưng việc chỉ mặc áo sơ mi và cà vạt lại làm giảm tính trang trọng, chưa tạo được hình ảnh thống nhất và chuyên nghiệp của luật sư tại phiên tòa. Điều này đặt ra yêu cầu cần có giải pháp trang phục vừa bảo đảm tính nghiêm túc, vừa phù hợp với điều kiện hành nghề thực tiễn.

Chưa thể hiện rõ vị thế, vai trò của luật sư trong mối tương quan với các chủ thể tiến hành tố tụng khác: Trong hoạt động xét xử, thẩm phán đã có trang phục đặc thù (áo choàng, lễ phục) thể hiện rõ vai trò, vị trí và quyền hạn của mình trong tố tụng. Trong khi đó, trang phục của luật sư hiện nay còn mang tính công sở chung, chưa tạo được sự tương xứng về mặt hình ảnh và vị thế nghề nghiệp trong mối tương quan với các chủ thể tiến hành tố tụng. Việc thiếu trang phục mang tính biểu trưng rõ ràng phần nào làm giảm khả năng khẳng định vị trí độc lập, bình đẳng của luật sư trong hoạt động tố tụng theo tinh thần cải cách tư pháp và nguyên tắc tranh tụng. Do đó, yêu cầu hoàn thiện trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa không chỉ là vấn đề hình thức mà còn gắn liền với việc nâng cao vị thế, vai trò của luật sư trong hệ thống tư pháp.

Các Đoàn Luật sư chưa đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nhắc nhở và xử lý đối với những trường hợp không tuân thủ nghiêm túc quy định về trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa: Hệ quả là tại một số địa phương, giữa các luật sư tham gia cùng một phiên tòa vẫn tồn tại sự khác biệt rõ rệt về màu sắc, kiểu dáng, mức độ trang trọng của trang phục; thậm chí có trường hợp trang phục chưa phù hợp với tính chất nghiêm túc của hoạt động xét xử. Điều này phần nào ảnh hưởng đến hình ảnh chung của đội ngũ luật sư và chưa đáp ứng yêu cầu xây dựng chuẩn mực nghề nghiệp thống nhất trên phạm vi cả nước.

2. Chủ trương cải cách tư pháp, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Nghị quyết số 49-NQ/TW của Bộ Chính trị về Chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020 nhấn mạnh lấy Tòa án làm trung tâm, xét xử là trọng tâm. Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 09/11/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa

XIII về Tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới xác định rõ yêu cầu hoàn thiện tổ chức và hoạt động của các thiết chế tư pháp; xây dựng đội ngũ các chức danh tư pháp và những người bổ trợ tư pháp, trong đó có luật sư, chuyên nghiệp, chuẩn mực, đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp và hội nhập quốc tế.

Ngày 01/7/2025, Tòa án nhân dân tối cao đã ban hành Thông tư số 06/2025/TT-TANDTC về quy định mẫu, việc cấp phát, sử dụng trang phục, Giấy chứng nhận chức danh tư pháp, Giấy chứng nhận Tòa án nhân dân, biển tên của Thẩm tra viên Tòa án, Thư ký Tòa án, công chức khác, viên chức và người lao động trong Tòa án nhân dân. Trang phục xét xử của Thẩm phán Việt Nam hiện nay có nhiều ưu điểm nổi bật, thể hiện rõ tính trang nghiêm, chuẩn mực và uy quyền của hoạt động tư pháp. Với thiết kế thống nhất, màu sắc trầm, kiểu dáng giản dị nhưng nghiêm túc, trang phục xét xử góp phần tạo nên không khí tôn nghiêm của phòng xử án, khẳng định vị thế trung tâm và tính độc lập của Thẩm phán khi nhân danh Nhà nước thực hiện quyền tư pháp. Bên cạnh đó, trang phục được quy định đồng bộ trên phạm vi cả nước giúp bảo đảm sự bình đẳng, thống nhất trong hoạt động xét xử, tránh sự khác biệt mang tính cá nhân. Quan trọng hơn, trang phục xét xử hiện nay không chỉ mang ý nghĩa hình thức mà còn góp phần củng cố niềm tin của nhân dân vào sự nghiêm minh, công bằng và tôn trọng pháp luật của Tòa án.

Luật sư với vai trò là người tham gia tố tụng, một thành phần quan trọng trong hoạt động tố tụng, đặc biệt là trong việc bảo đảm nguyên tắc tranh tụng, nâng cao chất lượng xét xử và bảo vệ công lý. Do đó, trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa cũng cần có những đổi mới để tạo sự hài hòa, cân đối trong không gian phòng xử án, tương xứng với trang phục của Thẩm phán, đồng thời thể hiện sự tôn trọng đối với Tòa án và hoạt động xét xử. Bên cạnh đó, việc chuẩn hóa trang phục còn góp phần nâng cao hình ảnh, uy tín nghề nghiệp của luật sư, tăng cường tính chuyên nghiệp, kỷ cương và văn hóa pháp đình, qua đó củng cố niềm tin của xã hội đối với hoạt động tư pháp nói chung.

3. Trang phục mới sẽ tạo hình ảnh mới cho luật sư, giúp xây dựng hình ảnh chuyên nghiệp, trang nghiêm, tương thích với trang phục của thẩm phám khi tham gia phiên tòa

Trang phục của luật sư tham gia phiên tòa mới sẽ thể hiện được sự đồng bộ và dễ nhận diện, hình thành một chuẩn mực thống nhất trên toàn quốc, giúp dễ dàng nhận biết luật sư trong các hoạt động tố tụng, sẽ góp phần khẳng định hình ảnh chuyên nghiệp, trang nghiêm của đội ngũ luật sư khi tham gia tố tụng, tạo niềm tin và sự tôn trọng từ phía xã hội; đảm bảo sự bình đẳng với những người tiến hành tố tụng khác (thẩm phán), bởi họ đã có trang phục, áo choàng mang tính đặc thù, giúp dễ nhận diện và nâng cao tính trang trọng tại tòa án; tạo dấu ấn đặc

trưng của nghề luật sư, nâng cao vị thế trong sự tương quan với những người tiến hành tố tụng khác.

Trang phục của luật sư thống nhất, mang tính đặc thù không chỉ thể hiện sự tôn trọng pháp luật và Tòa án, mà còn góp phần khẳng định vị trí, vai trò độc lập của luật sư trong hệ thống tư pháp, phù hợp với yêu cầu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới. Trong bối cảnh đó, việc chuẩn hóa các yếu tố thể hiện hình ảnh nghề nghiệp của luật sư, trong đó có trang phục khi tham gia phiên tòa, là một nội dung cần thiết nhằm cụ thể hóa chủ trương cải cách tư pháp, góp phần xây dựng môi trường xét xử trang nghiêm, kỷ cương và văn minh.

Đặc biệt, nghề luật sư Việt Nam đang trong giai đoạn hội nhập sâu rộng với quốc tế, việc cập nhật trang phục không chỉ là vấn đề thẩm mỹ mà còn là sự thể hiện sự phát triển, hiện đại hóa của nghề nghiệp. Do đó, việc nghiên cứu, đề xuất thay đổi và hoàn thiện trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa mới, thống nhất, mang tính biểu trưng cao là cần thiết, phù hợp với định hướng phát triển nghề luật sư Việt Nam trong giai đoạn mới; đảm bảo sự tương thích với trang phục của luật sư ở nhiều quốc gia, thể hiện tinh thần hội nhập nhưng vẫn giữ nét riêng phù hợp với đặc thù văn hóa và điều kiện Việt Nam.

II. CƠ SỞ PHÁP LÝ VÀ CƠ SỞ THỰC TIỄN

1. Luật Luật sư số 65/2006/QH11 ngày 29/6/2006, được sửa đổi, bổ sung năm 2012

Khoản 7 Điều 65 Luật Luật sư quy định, Liên đoàn Luật sư Việt Nam có nhiệm vụ, quyền hạn: "*Quy định mẫu Trang phục của luật sư tham gia phiên tòa, mẫu giấy đề nghị gia nhập Đoàn luật sư; mẫu Thẻ luật sư, việc cấp, đổi, thu hồi Thẻ luật sư; hướng dẫn việc thực hiện rà soát, đánh giá hàng năm chất lượng đội ngũ luật sư.*"

2. Điều lệ Liên đoàn Luật sư Việt Nam ban hành kèm theo Quyết định số 856/QĐ-TTg ngày 19/7/2022 của Thủ tướng Chính phủ

Theo Điều 34 Điều lệ Liên đoàn Luật sư Việt Nam về Trang phục của luật sư tham gia phiên tòa quy định:

"*1. Luật sư tham gia phiên tòa phải mặc trang phục theo quy định của Liên đoàn Luật sư Việt Nam.*

2. Trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa phải bảo đảm các yêu cầu trang nghiêm, lịch sự, thuận tiện và thống nhất. Hội đồng Luật sư toàn quốc quy định về mẫu Trang phục của luật sư tham gia phiên tòa."

3. Cơ sở thực tiễn

Hiện nay, thực tiễn áp dụng trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa cho thấy còn bộc lộ nhiều điểm chưa phù hợp với yêu cầu thẩm mỹ, thời gian và sự thuận tiện trong quá trình hành nghề, chưa bảo đảm tính hài hòa với trang phục của những người tiến hành tố tụng, chưa tạo được hình ảnh chuyên nghiệp, hiện đại của luật sư trong bối cảnh xây dựng văn hóa pháp đình. Bên cạnh đó, thiết kế và chất liệu của trang phục hiện hành còn gây bất tiện khi sử dụng trong các phiên tòa kéo dài, di chuyển nhiều, hoặc trong điều kiện thời tiết khác nhau, ảnh hưởng đến sự thoải mái và tập trung của luật sư. Mặt khác, việc chuẩn bị, mặc và bảo quản trang phục còn tốn thời gian, thiếu linh hoạt, nhất là đối với luật sư thường xuyên tham gia nhiều phiên tòa ở các địa phương khác nhau. Những hạn chế này đặt ra yêu cầu cần có quy định mới về trang phục luật sư theo hướng đơn giản hơn, tiện dụng hơn, bảo đảm tính thẩm mỹ, trang nghiêm nhưng vẫn phù hợp với thực tiễn hành nghề và điều kiện làm việc hiện nay.

III. KINH NGHIỆM QUỐC TẾ

Thực tiễn tại nhiều quốc gia có hệ thống pháp luật phát triển cho thấy, việc quy định trang phục riêng cho luật sư khi tham gia phiên tòa được coi là một yếu tố quan trọng nhằm khẳng định vị thế nghề nghiệp, bảo đảm tính trang nghiêm của hoạt động xét xử và tạo sự nhận diện rõ ràng giữa các chủ thể tham gia tố tụng.

Tại các quốc gia châu Âu lục địa là một bộ phận quan trọng của văn hóa pháp đình, gắn liền với lịch sử phát triển lâu đời của hệ thống pháp luật dân luật. Áo choàng luật sư thường có kiểu dáng dài, màu sắc trang nhã, chủ yếu là màu đen hoặc sẫm, thiết kế giản dị nhưng trang nghiêm, nhằm nhấn mạnh tính khách quan, bình đẳng và vị thế nghề nghiệp của luật sư trước Tòa án. Một số quốc gia khác gần Việt Nam chúng ta cũng có quy định về việc luật sư mặc áo choàng khi tham gia phiên tòa như Malaysia, Campuchia, Lào, Thái Lan, Singapo...

Cụ thể:

Tại **Cộng hòa Pháp**, khi tham gia phiên tòa luật sư mặc áo choàng màu đen, bên trong là áo sơ mi trắng cổ đứng, đeo khăn trắng (cravate) đặc trưng, có thiết kế thống nhất trên toàn quốc, gắn liền với truyền thống nghề luật sư hàng trăm năm. Giày của luật sư Pháp thường là giày da đen, lịch sự và trang trọng. Một số luật sư cũng có thể đeo găng tay trắng trong những dịp đặc biệt, nhưng điều này không phổ biến trong các phiên tòa hàng ngày. Tại các tòa án cao cấp, đặc biệt là tòa án phúc thẩm, các luật sư Pháp vẫn có thể đeo mũ chóp trong các trường hợp đặc biệt. Mũ chóp là một phần của trang phục truyền thống, có từ thế kỷ 17 và 18, và mang lại một hình ảnh rất đặc trưng cho luật sư ở Pháp. Những trang phục này không chỉ là biểu tượng của nghề mà còn thể hiện một hình ảnh trang trọng và đầy quyền lực trong hệ thống pháp lý, không nhằm phân biệt cá

nhân luật sư mà nhấn mạnh vai trò đại diện cho công lý và pháp luật, góp phần nâng cao ý thức trách nhiệm nghề nghiệp.

Tại **Vương quốc Anh**, trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa tại Anh cũng rất đặc trưng và truyền thống, luật sư sử dụng trang phục đặc thù tại tòa án gồm áo choàng đen, bên trong áo choàng là áo sơ mi trắng và cà vạt màu trắng, tùy vào sự lựa chọn cá nhân, Luật sư Anh cũng thường đi giày da đen và có thể đeo găng tay trắng trong các phiên tòa trang trọng, qua đó khẳng định tính độc lập và vị trí riêng biệt của luật sư trong hoạt động xét xử. Một trong những điểm đặc biệt của trang phục luật sư Anh là mũ chóp trắng, mũ này được làm từ sợi tổng hợp và có hình dạng khá đặc biệt, tạo ra một phong cách rất dễ nhận diện. Dù trong những năm gần đây có sự điều chỉnh linh hoạt cho phù hợp với thực tiễn hiện đại, nhưng nguyên tắc về trang phục mang tính nhận diện nghề nghiệp vẫn được duy trì.

Tại **Trung Quốc,** có ban hành mẫu áo choàng luật sư dùng trong hoạt động tố tụng, áo choàng được khuyến khích và áp dụng trong các phiên tòa mang tính chính thức, đặc biệt tại: Tòa án nhân dân các cấp và các phiên xét xử hình sự, dân sự quan trọng. Khi tham gia phiên tòa luật sư có thể mặc áo choàng luật sư (đen/xanh đậm) thiết kế đơn giản, hiện đại, không mang nhiều yếu tố nghi lễ cổ điển như ở châu Âu, bên trong áo choàng, luật sư mặc áo sơ mi trắng, cà vạt, quần âu và giày da sẫm màu, áo choàng có thể có phù hiệu hoặc dải màu để phân biệt với trang phục của thẩm phán và kiểm sát viên. Ngoài ra, luật sư cũng có thể mặc vest công sở, đặc biệt phổ biến ở vụ việc dân sự, kinh tế, hoặc phiên tòa đơn giản. Trung Quốc là ví dụ tiêu biểu ở châu Á vừa tiếp thu mô hình áo choàng của hệ thống luật hiện đại, vừa điều chỉnh cho phù hợp với bối cảnh văn hóa và pháp lý trong nước.

Ở một số quốc gia và vùng lãnh thổ trong khu vực châu Á như **Nhật Bản, Hàn Quốc**, luật sư không mặc áo choàng như mô hình châu Âu nhưng vẫn có quy định rõ ràng về trang phục thống nhất, nghiêm túc khi tham gia phiên tòa, nhằm bảo đảm sự trang trọng và kỷ cương trong hoạt động tố tụng.

Từ kinh nghiệm quốc tế nêu trên có thể thấy, việc quy định trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa là thông lệ phổ biến, phù hợp với yêu cầu nâng cao tính chuyên nghiệp, vị thế và hình ảnh của nghề luật sư. Việc tham khảo có chọn lọc các mô hình này, trên cơ sở điều kiện thực tiễn, truyền thống văn hóa và khả năng áp dụng tại Việt Nam, sẽ góp phần hoàn thiện hệ thống chuẩn mực nghề nghiệp của luật sư Việt Nam trong tiến trình hội nhập quốc tế.

Trang phục phiên toà của Luật sư Anh

Trang phục phiên tòa của Luật sư Pháp

Trung Quốc là ví dụ tiêu biểu ở châu Á vừa tiếp thu mô hình áo choàng của hệ thống luật hiện đại, vừa điều chỉnh cho phù hợp với bối cảnh văn hóa và pháp lý trong nước.

Trang phục Luật sư Malaysia

Trang phục Luật sư Campuchia

Trang phục Luật sư Lào

Trang phục Luật sư Thái Lan

Trang phục Luật sư Hàn Quốc

Trang phục Luật sư Singapore

IV. YÊU CẦU ĐẶT RA ĐỐI VỚI TRANG PHỤC LUẬT SƯ KHI THAM GIA PHIÊN TÒA MỚI

Trên cơ sở đánh giá các hạn chế, bất cập và sự cần thiết phải đổi mới trang phục của luật sư khi tham gia phiên toà như đã nói ở trên, trang phục mới của luật sư khi tham gia phiên tòa cần đáp ứng đồng thời nhiều yêu cầu sau:

1. Bảo đảm tính đặc thù, dễ nhận diện và thống nhất trên phạm vi toàn quốc

Trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa mới cần có các yếu tố thiết kế mang tính đặc thù rõ ràng, tạo khả năng nhận diện trực quan, thống nhất, giúp phân biệt luật sư với các chủ thể tham gia tố tụng khác tại phiên tòa. Việc đổi mới không nhằm tạo sự khác biệt hình thức đơn thuần, mà hướng tới xây dựng một biểu trưng nghề nghiệp thống nhất, góp phần nâng cao hình ảnh chuyên nghiệp và vị thế của luật sư trong hoạt động tố tụng.

Trang phục phải được quy định thống nhất về kiểu dáng, màu sắc, phụ kiện cơ bản và phạm vi áp dụng, hạn chế tối đa việc tùy biến cá nhân gây mất đồng bộ giữa các địa phương và giữa các luật sư.

2. Bảo đảm tính trang nghiêm, lịch sự, phù hợp với môi trường xét xử

Trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa cần đáp ứng yêu cầu về sự trang nghiêm, lịch sự, phù hợp với không gian và tính chất đặc thù của hoạt động xét xử. Thiết kế phải thể hiện sự tôn trọng đối với pháp luật, Tòa án và các chủ thể tham gia tố tụng, đồng thời góp phần giữ gìn kỷ cương, trật tự và hình ảnh nghiêm túc của phiên tòa.

Việc đổi mới trang phục cần bảo đảm hài hòa trong tổng thể hệ thống tư pháp, có sự khác biệt cần thiết với trang phục của thẩm phán, kiểm sát viên nhưng không tạo cảm giác đối lập hoặc thiếu thống nhất về mặt hình ảnh.

3. Phù hợp với điều kiện khí hậu, bảo đảm tính tiện dụng trong quá trình hành nghề

Trang phục mới cần được thiết kế phù hợp với điều kiện khí hậu nhiệt đới của Việt Nam, bảo đảm sự thoải mái, thuận tiện cho luật sư trong quá trình tham gia phiên tòa, đặc biệt trong điều kiện thời tiết nắng nóng, độ ẩm cao hoặc khi phải di chuyển nhiều, tham gia xét xử lưu động tại các địa bàn xa trung tâm.

Chất liệu vải cần nhẹ, thoáng, ít nhăn, dễ bảo quản và thuận tiện khi mang theo, nhưng vẫn bảo đảm được hình thức trang trọng, thống nhất và bền vững trong quá trình sử dụng lâu dài.

4. Thể hiện rõ vị thế, vai trò độc lập của luật sư trong hoạt động tố tụng

Trang phục đổi mới cần góp phần thể hiện rõ hơn vị thế, vai trò độc lập, bình đẳng của luật sư trong hoạt động tố tụng, phù hợp với tinh thần cải cách tư pháp và nguyên tắc tranh tụng được Hiến pháp và pháp luật ghi nhận.

Thông qua trang phục mang tính biểu trưng, luật sư không chỉ được nhận diện về mặt hình thức mà còn được khẳng định vai trò là chủ thể hành nghề độc lập, đại diện cho quyền và lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức, góp phần bảo vệ công lý và pháp quyền.

5. Bảo đảm tính khả thi, chi phí hợp lý, lộ trình áp dụng phù hợp và tạo được sự đồng thuận cao trong đội ngũ luật sư

Đề án hướng tới việc xây dựng trên cơ sở tính toán đầy đủ về chi phí, khả năng tiếp cận và điều kiện thực tế của đội ngũ luật sư trên phạm vi cả nước, lộ trình triển khai hợp lý, có bước đi phù hợp, bảo đảm tính khả thi trong tổ chức thực hiện, không gây xáo trộn lớn trong hoạt động hành nghề của luật sư.

Việc đổi mới trang phục cần được thực hiện theo nguyên tắc tiết kiệm, hiệu quả, minh bạch về chi phí, có thể có cơ chế hỗ trợ phù hợp đối với luật sư tại địa bàn khó khăn; đồng thời thông qua quá trình lấy ý kiến rộng rãi, tạo sự đồng thuận cao trong toàn bộ đội ngũ luật sư trước khi áp dụng chính thức và tính bền vững trong triển khai thực hiện.

6. Bảo đảm kế thừa truyền thống và phù hợp xu hướng hội nhập quốc tế

Việc đổi mới trang phục cần bảo đảm sự kế thừa những giá trị đã được khẳng định trong truyền thống nghề luật sư Việt Nam, đồng thời có tham khảo chọn lọc kinh nghiệm quốc tế, phù hợp với điều kiện văn hóa, xã hội và hệ thống pháp luật Việt Nam.

Trang phục mới cần thể hiện tinh thần hiện đại, hội nhập nhưng không sao chép máy móc mô hình nước ngoài, bảo đảm giữ được bản sắc, tính phù hợp và khả năng áp dụng lâu dài.

7. Thiết kế thống nhất cho cả luật sư nam và nữ, phù hợp thuần phong mỹ tục

Trang phục mới được định hướng áp dụng chung cho cả luật sư nam và nữ, với thiết kế hài hòa, phù hợp với thuần phong mỹ tục, bảo đảm sự bình đẳng giới trong hành nghề, không gây bất tiện hoặc khó khăn trong quá trình tham gia tố tụng. Các khác biệt về kích cỡ, form dáng được xử lý trên cơ sở kỹ thuật may đo, không làm thay đổi bản chất và hình thức chung của trang phục.

8. Kết hợp đồng bộ phụ kiện nhận diện nghề nghiệp

Cùng với trang phục chính, các phụ kiện đi kèm như huy hiệu luật sư được định hướng thiết kế lại theo hướng tinh tế, trang nhã, đồng bộ với trang phục mới, góp phần tăng khả năng nhận diện và giá trị biểu trưng của nghề luật sư.

Việc sử dụng huy hiệu và phụ kiện được quy định thống nhất, tránh tùy tiện, bảo đảm sự nghiêm túc và thống nhất trong áp dụng.

9. Thiết kế đơn giản, trang trọng, phù hợp điều kiện hành nghề thực tiễn

Trang phục mới được định hướng thiết kế theo nguyên tắc đơn giản, trang trọng, dễ sử dụng, hạn chế chi tiết phức tạp, cầu kỳ; chú trọng sự thuận tiện, linh hoạt trong quá trình hành nghề, đặc biệt đối với các phiên tòa kéo dài, xét xử lưu động hoặc tại các địa bàn có điều kiện khó khăn.

Chất liệu, kiểu dáng và cấu trúc trang phục cần phù hợp với điều kiện khí hậu của Việt Nam, bảo đảm sự thoải mái nhưng vẫn giữ được tính nghiêm túc và thống nhất.

V. PHƯƠNG ÁN ĐỀ XUẤT ĐỔI MỚI TRANG PHỤC THAM GIA PHIÊN TÒA VÀ ĐÁNH GIÁ CHI PHÍ, TÍNH KHẢ THI

1. Đề xuất trang phục mới

Trang phục tham gia phiên tòa sẽ được thay thế bằng áo choàng màu đen bên ngoài, bên trong áo sơ mi trắng đi kèm với nơ trắng, kết hợp với quần tây màu đen, giày đen và tất tối màu.

Việc quy định luật sư mặc áo choàng đen, nơ trắng khi tham gia phiên tòa mang ý nghĩa biểu trưng sâu sắc, thể hiện tinh thần thượng tôn pháp luật và nguyên tắc công lý minh bạch, rạch ròi. Màu đen của áo choàng tượng trưng cho sự nghiêm trang, chuẩn mực và tính khách quan của hoạt động xét xử, nhắc nhở luật

sư khi hành nghề phải đặt pháp luật, đạo đức nghề nghiệp và lương tâm nghề nghiệp lên trên lợi ích cá nhân. Trong khi đó, nơ trắng là biểu tượng của sự trong sáng, công bằng và chân lý, thể hiện khát vọng bảo vệ lẽ phải, bảo vệ quyền con người và quyền công dân bằng kiến thức chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp và các biện pháp hợp pháp. Sự kết hợp hài hòa giữa hai màu đen – trắng còn mang ý nghĩa "trắng đen rõ ràng", đề cao nguyên tắc đúng – sai minh bạch, công khai trong tranh tụng, góp phần củng cố niềm tin của xã hội vào công lý và tinh thần thượng tôn pháp luật trong hoạt động tư pháp, ngoài ra cũng phù hợp, tương đồng với trang phục bên trong (áo sơ mi trắng, quần tây màu đen, giày đen và tất tối màu).

Cụ thể như sau:

1.1. Áo choàng

* Kiểu dáng

- Áo choàng dạng dài qua đầu gối, thiết kế thẳng, suông, không chiết eo.
- Cổ áo kiểu cổ đứng hoặc cổ chữ U mềm, đơn giản, không ve lật lớn.
- Tay áo dài, suông, độ rộng vừa phải, bảo đảm cử động thuận tiện.
- Áo choàng không xẻ tà/hoặc xẻ tà ngắn ẩn phía đằng sau, hạn chế chi tiết trang trí cầu kỳ.
- Cài áo bằng khuy ẩn (toàn bộ hàng cúc áo được giấu dưới một lớp vải che phủ, không nhìn thấy nút áo bên ngoài để tạo sự tinh tế, trang trọng) hoặc khuy móc bên trong.

* Màu sắc

Đen tuyền hoặc đen than (màu thống nhất trên toàn quốc).

* Chất liệu

- Vải nhẹ, thoáng, ít nhăn, độ rủ vừa phải.
- Phù hợp với điều kiện khí hậu nhiệt đới, sử dụng được quanh năm.
- Bền màu, dễ bảo quản, dễ giặt là.

* Kích cỡ

- Áo choàng được thiết kế theo hệ thống số đo với các size chuẩn (S, M, L, XL, XXL…) phù hợp với thể trạng phổ biến của luật sư Việt Nam.
- Trường hợp đặc biệt có thể may đo riêng nhưng phải bảo đảm đúng kiểu dáng, màu sắc và tiêu chuẩn chung.

1.2. Trang phục mặc bên trong áo choàng

- Áo sơ mi màu trắng đi kèm với nơ trắng, tay dài. Kiểu dáng đơn giản, cổ đứng hoặc cổ Đức, không sử dụng họa tiết, hoa văn hoặc màu sắc khác.
- Quần: Quần tây màu đen, ống đứng, kiểu dáng truyền thống. Không sử dụng quần bó, quần sáng màu hoặc kiểu dáng cách điệu. Luật sư nữ có thể mặc chân váy bút chì màu đen dài đến bắp chân.

• Màu sắc sử dụng đen tuyền hoặc đen than, thống nhất trên toàn bộ trang phục.
Chất liệu đề xuất:
• Polyester cao cấp (sợi mảnh/high-twist), đặc tính nhẹ, thoáng, chống nhăn, phục hồi hình dáng nhanh, phù hợp cho việc gấp gọn, di chuyển và sử dụng linh hoạt.
2D
BACK VIEW
FRONT VIEW
MOCK UP
BACK VIEW
FRONT VIEW
OUTFITS
HOME
ABOUT
CONTENT
OTHERS
PHƯƠNG ÁN B
(PHƯƠNG ÁN THAM KHẢO)
Áo choàng luật sư kèm cà vạt (cavat)
• Kiểu dáng, màu sắc và kết cấu áo choàng giữ

1.3. Huy hiệu luật sư

- Huy hiệu do Liên đoàn Luật sư Việt Nam thống nhất thiết kế và phát hành.

- Chất liệu kim loại hoặc hợp kim cao cấp, màu sắc trang nhã.

- Gắn cố định tại vị trí ngực trái của áo choàng.

- Kích thước vừa phải, không gây phản cảm hoặc rườm rà.

Ghi chú: Không sử dụng thêm các phụ kiện mang tính cá nhân (khăn quàng màu, ghim trang trí, huy hiệu khác…).

1.4. Giày và tất

- Giày da màu đen, kiểu dáng truyền thống, kín mũi.

- Không sử dụng giày thể thao, giày sandal hoặc giày màu sáng.

- Tất màu tối (đen, xám đậm), chiều dài phù hợp.

2. Đánh giá chi phí và tính khả thi

Việc đánh giá chi phí và tính khả thi của phương án đổi mới trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa được xây dựng trên các nguyên tắc sau:

- Không tạo gánh nặng tài chính cho luật sư, đặc biệt là luật sư trẻ, luật sư hành nghề với tư cách cá nhân hoặc tại các địa phương còn nhiều khó khăn;

- Chi phí hợp lý, tương xứng với giá trị sử dụng lâu dài của trang phục mang tính biểu trưng nghề nghiệp;

- Tối ưu hóa chi phí thông qua tổ chức đặt may tập trung, thống nhất về mẫu mã, chất liệu và quy cách kỹ thuật;

- Bảo đảm tính bền vững, có thể sử dụng trong thời gian dài, hạn chế phải thay thế thường xuyên.

2. 1. Cơ cấu chi phí dự kiến

Căn cứ vào phương án trang phục đề xuất, chi phí cơ bản đối với mỗi luật sư bao gồm:

***Áo choàng luật sư*:** Là thành phần chính, mang tính đặc thù và biểu trưng của trang phục, được thiết kế theo mẫu thống nhất, sử dụng chất liệu bền, ít nhăn, phù hợp khí hậu Việt Nam, có thể sử dụng ổn định trong nhiều năm nếu bảo quản đúng quy cách.

Huy hiệu luật sư (thiết kế mới): Chi phí không lớn do đặt sản xuất hàng loạt, có thể sử dụng lâu dài, ít phải thay thế.

Các thành phần trang phục còn lại: Quần tây đen, áo sơ mi trắng, giày đen là những trang phục phổ biến mà đa số luật sư đã có sẵn, đã được quy định

trong trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa hiện nay nên không phát sinh chi phí lớn hoặc chi phí mới đáng kể.

Tổng chi phí dự kiến cho trang phục mới không chênh lệch đáng kể so với chi phí may trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa hiện hành, đặc biệt khi tính đến thời gian sử dụng lâu dài của áo choàng luật sư.

2.2. Giải pháp tối ưu hóa chi phí

Để bảo đảm tính khả thi về mặt tài chính, Đề án đề xuất các giải pháp sau:

Đặt may áo choàng, nơ trắng tập trung, quy mô lớn: Liên đoàn Luật sư Việt Nam sẽ thuê đơn vị may đo chuyên nghiệp thiết kế mẫu, chuẩn hóa kích thước theo các size áo và tổ chức lựa chọn một số đơn vị may đo đủ năng lực, uy tín để tổ chức đấu thầu lựa chọn ra đơn vị có giá thành hợp lý nhất so với yêu cầu đặt ra; đặt may áo choàng và nơ trắng theo số lượng lớn sẽ giúp giảm giá thành trên từng sản phẩm, đồng thời kiểm soát tốt chất lượng và tính đồng bộ. Trên cơ sở kích thước, kiểu dáng, chất liệu chuẩn, Liên đoàn sẽ lựa chọn ít nhất 03 nhà may ở 3 khu vực Bắc – Trung – Nam để các luật sư thuận tiện trong việc đặt may.

Chuẩn hóa mẫu mã và kích cỡ áo choàng: Xây dựng hệ thống kích cỡ tiêu chuẩn; hạn chế may đo cá nhân trừ trường hợp đặc biệt có nhu cầu chính đáng, qua đó giảm chi phí phát sinh.

Lộ trình áp dụng linh hoạt: Không bắt buộc thay thế trang phục cũ ngay lập tức; cho phép luật sư chủ động thời gian trang bị trang phục mới theo lộ trình chung do Liên đoàn Luật sư quy định, tránh áp lực tài chính trong ngắn hạn; các luật sư chủ động trang bị áo sơ mi trắng, quần tây và giầy da đen theo khả năng tài chính của mình trên cơ sở quy định mẫu mã, hình thức, màu sắc được nêu trong Đề án này.

Cân nhắc cơ chế hỗ trợ phù hợp: Nghiên cứu khả năng hỗ trợ một phần chi phí cho luật sư ở địa bàn khó khăn (nếu điều kiện cho phép); khuyến khích các Đoàn Luật sư có hình thức hỗ trợ phù hợp với điều kiện thực tế.

2.3. Đánh giá tính khả thi trong tổ chức thực hiện

Tính khả thi về mặt tổ chức: Liên đoàn Luật sư Việt Nam và các Đoàn Luật sư đã có kinh nghiệm tổ chức thống nhất các hoạt động mang tính toàn quốc; việc quản lý mẫu mã, cung ứng và phân phối trang phục hoàn toàn có thể triển khai thông qua hệ thống hiện có.

Tính khả thi về mặt xã hội và nghề nghiệp: Đề án đáp ứng nhu cầu thực tế của đội ngũ luật sư về một trang phục có tính nhận diện cao; góp phần nâng cao hình ảnh, uy tín nghề nghiệp, do đó có khả năng nhận được sự đồng thuận cao.

Tính khả thi về mặt pháp lý: Việc ban hành và áp dụng trang phục mới thuộc thẩm quyền của Liên đoàn Luật sư Việt Nam theo quy định của Luật Luật sư và Điều lệ Liên đoàn Luật sư Việt Nam;

***Tính bền vững lâu dài*:** Trang phục mới mang tính biểu trưng nghề nghiệp, có giá trị sử dụng lâu dài; góp phần xây dựng chuẩn mực thống nhất, ổn định cho nhiều năm tiếp theo.

2.4. Dự kiến chi phí

Mức chi phí được Đề án dự kiến theo các mức khác nhau nhằm tạo cơ sở tham khảo để Hội đồng Luật sư toàn quốc xem xét, quyết định. Việc xây dựng nhiều phương án chi phí giúp Hội đồng có thể so sánh, đánh giá tính hợp lý, khả thi và phù hợp với điều kiện thực tế của các luật sư trong toàn quốc. Đồng thời, việc này cũng đảm bảo tính minh bạch, công bằng và hiệu quả trong việc quy định các mức chi phí, góp phần duy trì uy tín và kỷ cương nghề nghiệp của luật sư trên toàn quốc. Cụ thể như sau:

Cấu phần	**Mức 1 (vnđ)**	**Mức 2 (vnđ)**	**Mức 3 (vnđ)**
Áo choàng luật sư	800,000	1,200,000	1,500,000
Nơ cổ	60,000	80,000	100,000
Huy hiệu	20,000	40,000	60,000
Tổng chi phí/bộ	**880,000**	**1,320,000**	**1,660,000**

Ghi chú: Đây là mức dự kiến cho thời điểm hiện tai, có thể phát sinh tăng hoặc giảm trên thực tế.

Chi phí trang phục đề xuất không cao hơn đáng kể so với trang phục hiện hành. Mức chênh lệch chủ yếu đến từ áo choàng và huy hiệu thiết kế mới nhưng nằm trong ngưỡng chấp nhận được. Các thành phần phổ biến như quần tây, áo sơ mi, giày da không thay đổi do mẫu trang phục hiện hành đã quy định, nên không làm phát sinh chi phí mới đối với đa số luật sư.

Về hiệu quả sử dụng lâu dài: Trang phục mới, đặc biệt là áo choàng luật sư, có thời gian sử dụng dài hơn, ít chịu tác động của xu hướng thời trang, từ đó giảm chi phí bình quân theo năm.

Về lợi ích phi tài chính: Trang phục mới mang lại giá trị gia tăng về tính nhận diện nghề nghiệp; uy tín và vị thế của luật sư tại phiên tòa; sự trang nghiêm, kỷ luật và đồng bộ trong hoạt động tố tụng

Để đảm bảo tính khả thi, có thể áp dụng linh hoạt theo từng giai đoạn:

- Giai đoạn đầu triển khai: Ưu tiên áp dụng mức giá 1 hoặc 2, bảo đảm khả năng tiếp cận rộng rãi, tạo sự đồng thuận trong đội ngũ luật sư.

- Giai đoạn tiếp theo: Cho phép luật sư tự lựa chọn giữa các mức chất liệu trong khuôn khổ tiêu chuẩn kỹ thuật chung, không làm thay đổi kiểu dáng và hình thức cơ bản của trang phục.

VI. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI ÁP DỤNG VÀ LỘ TRÌNH

1. Đối tượng và phạm vi áp dụng

- Trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa nêu trong Đề án này được áp dụng bắt buộc cho tất cả luật sư – thành viên Liên đoàn Luật sư Việt Nam khi tham gia tố tụng tại phiên tòa.

- Khi tham dự Đại hội của Đoàn Luật sư, Liên đoàn Luật sư Việt Nam: Luật sư mặc trang phục của luật sư tham gia phiên tòa nêu trong Đề án này nhưng thay áo choàng bằng áo vest tối màu, nơ trắng được thay bằng cà vạt của luật sư do Liên đoàn Luật sư Việt Nam quy định. Luật sư nữ có thể mặc áo dài truyền thống.

- Khi tham gia các hoạt động nghề nghiệp luật sư khác và các sự kiện, hội nghị, hội thảo liên quan đến nghề nghiệp luật sư, khuyến khích các luật sư mặc trang phục công sở lịch sự, trang nghiêm, chuyên nghiệp, đồng thời tạo điều kiện cho các tổ chức hành nghề luật sư xây dựng bản sắc riêng (có thể tham khảo Trang phục của luật sư khi tham dự phiên tòa nhưng không mặc áo choàng, nơ trắng). Luật sư nữ có thể mặc quần tây hoặc váy với độ dài hợp lý.

2. Lộ trình áp dụng

- Trang phục của luật sư tham gia phiên tòa nêu trong Đề án này được triển khai áp dụng ngay sau khi được Hội đồng Luật sư toàn quốc ban hành Nghị quyết đổi mới trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa.

- Trang phục của luật sư tham gia phiên toà được ban hành kèm theo Nghị quyết số 12/NQ-HĐLSTQ ngày 27/02/2011 của Hội đồng Luật sư toàn quốc vẫn được áp dụng trong thời hạn 02 năm kể từ ngày Hội đồng Luật sư toàn quốc ban hành Nghị quyết đổi mới trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa theo Đề án này.

VII. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Nhằm bảo đảm tính dân chủ, khách quan, khoa học và tạo sự đồng thuận cao trong đội ngũ luật sư, việc tổ chức lấy ý kiến và tham vấn được thực hiện theo nhiều kênh, nhiều hình thức, có trọng tâm, trọng điểm, cụ thể như sau:

1. Khảo sát trực tuyến/trực tiếp diện rộng trong đội ngũ luật sư

Liên đoàn Luật sư Việt Nam tổ chức khảo sát trực tuyến/trực tiếp trên phạm vi toàn quốc nhằm thu thập ý kiến của đông đảo luật sư về việc đổi mới trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa.

Mục tiêu khảo sát: Đánh giá mức độ đồng thuận đối với chủ trương đổi mới trang phục; Thu thập ý kiến về các phương án thiết kế, chất liệu, phụ kiện; Ghi nhận các đề xuất, kiến nghị về chi phí, lộ trình áp dụng và cơ chế hỗ trợ.

Đối tượng khảo sát: Luật sư đang hành nghề trên phạm vi toàn quốc, bảo đảm tính đại diện theo vùng miền, độ tuổi, thời gian hành nghề và lĩnh vực hành nghề.

Hình thức khảo sát: Sử dụng nền tảng trực tuyến do Liên đoàn Luật sư Việt Nam thống nhất triển khai; Bảng hỏi được thiết kế khoa học, kết hợp giữa câu hỏi định lượng (trắc nghiệm) và câu hỏi mở; Bảo đảm tính bảo mật thông tin cá nhân, khuyến khích luật sư tham gia đóng góp ý kiến thẳng thắn, khách quan.

Kết quả khảo sát: Được tổng hợp, phân tích, báo cáo đầy đủ; Là căn cứ quan trọng để hoàn thiện phương án thiết kế và lộ trình triển khai.

2. Tổ chức hội thảo chuyên đề tại các Đoàn Luật sư

Song song với khảo sát trực tuyến/trực tiếp, Liên đoàn Luật sư Việt Nam phối hợp với các Đoàn Luật sư tổ chức các hội thảo chuyên đề nhằm trao đổi trực tiếp, thảo luận chuyên sâu về Đề án.

Phạm vi tổ chức: Ưu tiên tổ chức tại các Đoàn Luật sư có số lượng luật sư đông, đại diện cho các vùng miền khác nhau; Có thể tổ chức theo cụm khu vực để bảo đảm tính hiệu quả và tiết kiệm.

Nội dung hội thảo: Trình bày mục tiêu, định hướng và phương án đổi mới trang phục; Giới thiệu mẫu thiết kế dự kiến, phương án chi phí, cơ chế hỗ trợ; Thảo luận, tiếp thu ý kiến phản biện, đề xuất từ luật sư.

Thành phần tham dự: Đại diện Liên đoàn Luật sư Việt Nam; Ban Chủ nhiệm Đoàn Luật sư; Luật sư có thâm niên, luật sư trẻ, luật sư hành nghề tại địa bàn khó khăn; Chuyên gia trong lĩnh vực pháp luật, thiết kế trang phục (nếu cần).

Kết quả hội thảo: Được lập biên bản, tổng hợp đầy đủ; Là nguồn dữ liệu quan trọng để hoàn thiện Đề án trước khi ban hành chính thức.

3. Tham vấn Ban Chủ nhiệm các Đoàn Luật sư và các chuyên gia

Việc tham vấn có trọng tâm được thực hiện nhằm bảo đảm tính khả thi và phù hợp thực tiễn trong quá trình triển khai Đề án.

Tham vấn Ban Chủ nhiệm các Đoàn Luật sư: Lấy ý kiến chính thức của Ban Chủ nhiệm các Đoàn Luật sư về phương án đổi mới trang phục, lộ trình áp dụng và cơ chế hỗ trợ; Đánh giá tác động của Đề án đối với hoạt động quản lý và

sinh hoạt nghề nghiệp tại địa phương; Tăng cường sự phối hợp, thống nhất trong quá trình tổ chức thực hiện.

Tham vấn chuyên gia: Tham vấn ý kiến của các chuyên gia pháp lý, chuyên gia cải cách tư pháp; Tham vấn chuyên gia về thiết kế, chất liệu, công năng trang phục; Tham khảo kinh nghiệm quốc tế một cách chọn lọc, phù hợp điều kiện Việt Nam.

Nguyên tắc tham vấn: Bảo đảm tính khách quan, độc lập; Không hình thức, không áp đặt; Kết quả tham vấn được tổng hợp, giải trình rõ trong báo cáo hoàn thiện Đề án.

4. Tổng hợp, giải trình và hoàn thiện Đề án

Trên cơ sở kết quả khảo sát, hội thảo và tham vấn, Liên đoàn Luật sư Việt Nam (Tổ công tác) có trách nhiệm:

- Tổng hợp đầy đủ các ý kiến đóng góp;
- Phân loại, đánh giá mức độ tiếp thu;
- Giải trình rõ các nội dung được tiếp thu hoặc chưa tiếp thu;
- Hoàn thiện Đề án trình Hội đồng Luật sư toàn quốc xem xét, phê duyệt.

5. Áp dụng thí điểm và tiến hành sơ kết

Trên cơ sở ý kiến phê duyệt của Hội đồng Luật sư toàn quốc, mẫu trang phục mới của luật sư khi tham gia phiên tòa được triển khai áp dụng thí điểm đối với các luật sư thuộc Đoàn Luật sư thành phố Hà Nội và Đoàn Luật sư Thành phố Hồ Chí Minh. Sau thời gian thí điểm, trên cơ sở tổng kết, đánh giá kết quả thực hiện và tiếp thu ý kiến phản hồi của luật sư, các cơ quan tiến hành tố tụng và các chủ thể có liên quan, Liên đoàn Luật sư Việt Nam sẽ xem xét, quyết định việc áp dụng chính thức và thống nhất trên phạm vi toàn quốc.

Sau 1,5 năm đến 02 năm tổ chức thực hiện thống nhất, Liên đoàn Luật sư Việt Nam sẽ tổ chức sơ kết việc áp dụng trang phục trong thực tiễn hành nghề; đồng thời tổng hợp ý kiến phản hồi của luật sư, các cơ quan tiến hành tố tụng và các chủ thể có liên quan. Trên cơ sở đó, Liên đoàn Luật sư Việt Nam có thể xem xét điều chỉnh một số nội dung mang tính kỹ thuật, chi tiết nhằm bảo đảm sự phù hợp với điều kiện thực tiễn và yêu cầu hoạt động nghề nghiệp, nhưng không làm thay đổi bản chất, ý nghĩa và hình thức cơ bản của mẫu trang phục đã được phê duyệt, qua đó bảo đảm tính thống nhất, trang nghiêm và hiệu quả áp dụng lâu dài trên phạm vi toàn quốc.

VIII. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Kinh phí tổ chức hội thảo lấy ý kiến, thuê thiết kế, đấu thầu và lựa chọn đơn vị may

Liên đoàn Luật sư Việt Nam với vai trò là tổ chức xã hội – nghề nghiệp thống nhất của đội ngũ luật sư cả nước, có trách nhiệm chủ trì, điều phối và tổ

chức các hoạt động phục vụ việc xây dựng, hoàn thiện Đề án và thống nhất mẫu trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa. Theo đó, Liên đoàn Luật sư Việt Nam thực hiện việc chi các khoản kinh phí cần thiết từ nguồn phí thành viên cho quá trình triển khai, bao gồm: xây dựng đề án, tổ chức các hội thảo, tọa đàm lấy ý kiến của các Đoàn luật sư, luật sư và chuyên gia về mẫu trang phục mới; thuê đơn vị tư vấn, thiết kế chuyên nghiệp để thiết kế mẫu trang phục theo Đề án này; tổ chức đấu thầu lựa chọn nhà may có đủ năng lực, uy tín nhằm bảo đảm chất lượng, kỹ thuật, thẩm mỹ và tính đồng bộ của trang phục.

2. Kinh phí mua trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa

Kinh phí mua trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa được thực hiện theo nguyên tắc luật sư tự chi trả theo tiêu chuẩn thống nhất do Liên đoàn Luật sư Việt Nam ban hành.

3. Nguồn hỗ trợ từ Liên đoàn Luật sư Việt Nam, các Đoàn Luật sư và nguồn huy động hợp pháp khác (nếu có)

Trên cơ sở khả năng tài chính và cân đối ngân sách, Liên đoàn Luật sư Việt Nam và các Đoàn Luật sư có thể xem xét bố trí một phần kinh phí để hỗ trợ cho việc triển khai Đề án, ưu tiên đối với luật sư thuộc các Đoàn Luật sư tại địa phương vùng sâu, vùng xa, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn.

Liên đoàn Luật sư Việt Nam và các Đoàn Luật sư có thể huy động các nguồn tài trợ, hỗ trợ hợp pháp từ các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước (nếu có), bảo đảm không làm ảnh hưởng đến tính độc lập, khách quan và uy tín nghề nghiệp của luật sư để xây dựng quỹ hỗ trợ trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa nhằm hỗ trợ các luật sư thuộc các Đoàn Luật sư tại địa phương vùng sâu, vùng xa, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn.

4. Dự kiến mức chi phí và nguyên tắc kiểm soát giá

4.1. Dự kiến mức chi phí

Chi phí trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa mới được tính toán trên cơ sở:

- May đo theo mẫu thống nhất;
- Chất liệu phù hợp, bền, sử dụng lâu dài;
- Không cao hơn đáng kể so với chi phí may vest hiện hành.

Việc Liên đoàn Luật sư Việt Nam tổ chức đặt may theo quy mô lớn với các đơn vị đủ năng lực sẽ góp phần giảm giá thành, bảo đảm chất lượng và tính đồng bộ.

4.2. Nguyên tắc kiểm soát giá

- Công khai bảng giá tham khảo;
- Kiểm soát chất lượng – giá thành tránh phát sinh nguy cơ độc quyền, dẫn đến giá thành cao hoặc chất lượng không đồng đều giữa các khu vực Bắc - Trung - Nam.

- Không độc quyền, ép buộc lựa chọn ngoài tiêu chuẩn được phê duyệt;

- Bảo đảm quyền lựa chọn hợp lý của luật sư trong khuôn khổ quy định chung.

IX. KIẾN NGHỊ ĐỀ XUẤT

Trên cơ sở các nội dung đã nêu ở trên, đề nghị Liên đoàn Luật sư Việt Nam đưa ra cơ chế phối hợp chặt chẽ giữa Liên đoàn, các Đoàn Luật sư và từng luật sư trong việc triển khai Đề án đổi mới trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa. Đây không chỉ là giải pháp về hình thức mà còn mang ý nghĩa chính trị – pháp lý sâu sắc, góp phần khẳng định vai trò của luật sư trong hoạt động tư pháp, thể hiện tinh thần thượng tôn pháp luật và đáp ứng yêu cầu hội nhập, phát triển của nghề luật sư trong giai đoạn mới.

Cụ thể như sau:

1. Trách nhiệm của Liên đoàn Luật sư Việt Nam

1.1. Chủ trì tổ chức triển khai Đề án

Liên đoàn Luật sư Việt Nam là cơ quan đầu mối, chịu trách nhiệm chủ trì xây dựng, hoàn thiện và tổ chức triển khai thực hiện Đề án sau khi được Hội đồng Luật sư toàn quốc thông qua Đề án.

1.2. Tổ chức lựa chọn đơn vị thiết kế, may đo và lựa chọn nhà may cung ứng

Liên đoàn Luật sư Việt Nam chủ trì hoặc phối hợp tổ chức lựa chọn các đơn vị đủ năng lực để thiết kế và tổ chức đầu thầu lựa chọn đơn vị may đo, sản xuất và cung ứng trang phục theo tiêu chuẩn thống nhất; bảo đảm chất lượng, giá cả hợp lý và khả năng cung ứng trên phạm vi toàn quốc, kể cả các địa bàn vùng sâu, vùng xa.

1.3. Tổ chức tuyên truyền, tập huấn và hướng dẫn thực hiện

Liên đoàn Luật sư Việt Nam tổ chức các hoạt động tuyên truyền, phổ biến nội dung Đề án; tập huấn, hướng dẫn cho các Đoàn Luật sư về việc triển khai, giám sát thực hiện, giải đáp kịp thời các vướng mắc phát sinh trong quá trình áp dụng.

1.4. Theo dõi, tổng hợp và đánh giá việc thực hiện

Định kỳ tổ chức đánh giá việc thực hiện Đề án; tổng hợp ý kiến phản ánh, kiến nghị của các Đoàn Luật sư và luật sư; kịp thời đề xuất Hội đồng Luật sư toàn quốc xem xét điều chỉnh, bổ sung các nội dung cần thiết nhằm bảo đảm tính phù hợp và hiệu quả lâu dài.

2. Trách nhiệm của Hội đồng Luật sư toàn quốc

2.1. Xem xét, thông qua và giám sát việc thực hiện Đề án

Hội đồng Luật sư toàn quốc xem xét, quyết định thông qua Đề án; giám sát việc tổ chức thực hiện theo thẩm quyền, bảo đảm Đề án được triển khai đúng mục tiêu, lộ trình và nguyên tắc đã đề ra.

2.2. Chỉ đạo định hướng lớn trong quá trình triển khai

Trên cơ sở báo cáo của Liên đoàn Luật sư Việt Nam, Hội đồng Luật sư toàn quốc cho ý kiến chỉ đạo đối với các vấn đề mang tính định hướng, nguyên tắc; quyết định việc điều chỉnh lộ trình, phạm vi hoặc nội dung Đề án trong trường hợp cần thiết.

3. Trách nhiệm của các Đoàn Luật sư

3.1. Tổ chức triển khai tại địa phương

Các Đoàn Luật sư có trách nhiệm tổ chức phổ biến, quán triệt nội dung Đề án và các văn bản hướng dẫn của Liên đoàn Luật sư Việt Nam tới toàn thể luật sư thuộc Đoàn; hướng dẫn việc đăng ký, sử dụng trang phục phiên tòa theo đúng quy định.

3.2. Theo dõi, giám sát việc chấp hành

Các Đoàn Luật sư phối hợp với Tòa án và các cơ quan tiến hành tố tụng tại địa phương theo dõi, nhắc nhở luật sư trong việc chấp hành quy định về trang phục khi tham gia phiên tòa; kịp thời phản ánh những khó khăn, vướng mắc phát sinh về Liên đoàn Luật sư Việt Nam.

3.3. Đề xuất hỗ trợ đối với luật sư tại địa bàn khó khăn

Trên cơ sở thực tiễn địa phương, các Đoàn Luật sư tổng hợp, đề xuất danh sách luật sư thuộc diện địa bàn khó khăn để Liên đoàn Luật sư Việt Nam xem xét áp dụng các chính sách hỗ trợ phù hợp theo Đề án.

4. Trách nhiệm của luật sư

4.1. Chấp hành nghiêm quy định về trang phục

Luật sư có trách nhiệm chấp hành nghiêm túc các quy định về trang phục khi tham gia phiên tòa theo Đề án và các văn bản hướng dẫn của Liên đoàn Luật sư Việt Nam; bảo đảm sử dụng trang phục đúng mục đích, đúng hoàn cảnh và giữ gìn hình ảnh nghề nghiệp.

4.2. Chủ động phối hợp trong quá trình triển khai

Luật sư chủ động phối hợp với Đoàn Luật sư trong việc đăng ký, sử dụng trang phục; tham gia đóng góp ý kiến trong quá trình đánh giá, hoàn thiện Đề án; phản ánh kịp thời những khó khăn, bất cập phát sinh.

5. Phối hợp với các cơ quan tiến hành tố tụng và cơ quan liên quan

Liên đoàn Luật sư Việt Nam và các Đoàn Luật sư phối hợp với Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân và các cơ quan tiến hành tố tụng khác trong quá trình triển khai áp dụng mẫu trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa theo Đề án này, nhằm bảo đảm sự thống nhất, đồng bộ, phù hợp với điều kiện thực tiễn và góp phần nâng cao tính trang nghiêm của hoạt động xét xử.

X. KẾ HOẠCH TRIỂN KHAI

STT	NỘI DUNG CÔNG VIỆC	THỜI GIAN	GHI CHÚ
1	Xây dựng, hoàn thiện và trình Hội đồng luật sư toàn quốc thông qua chủ trương triển khai Đề án đổi mới trang phục luật sư khi tham gia phiên tòa	Quý I/2026	
2	Mời đơn vị thiết kế mẫu áo choàng + nơ trắng, chuẩn hóa số đo để phục vụ các cuộc hội thảo lấy ý kiến	Quý I/2026	
3	Tổ chức khảo sát, Hội thảo và tham vấn ý kiến Ban Chủ nhiệm các Đoàn Luật sư	Quý I + II/2026	
4	Hoàn thiện Đề án trình Hội đồng Luật sư toàn quốc phê duyệt và ban hành Nghị quyết áp dụng trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa mới (áp dụng thí điểm đối với luật sư thuộc Đoàn luật sư TP. Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh, sau đó mới áp dụng rộng rãi trong toàn quốc)	Quý III + IV/2026	
5	Tổ chức sơ kết, tổng hợp ý kiến phản hồi của luật sư, các cơ quan tiến hành tố tụng và điều chỉnh kỹ thuật (nếu cần thiết)	Quý III, IV/2028	

Đề án đổi mới trang phục của luật sư khi tham gia phiên tòa được xây dựng nhằm thống nhất hình thức trang phục, nâng cao tính trang nghiêm và chuyên nghiệp trong quá trình hành nghề của luật sư, đặc biệt khi tham gia phiên tòa, đồng giúp luật sư khẳng định hình ảnh chuyên nghiệp, trang nghiêm của đội ngũ luật sư khi tham gia tố tụng, tạo niềm tin và sự tôn trọng từ phía xã hội; đảm bảo sự bình đẳng với những người tiến hành tố tụng khác. Việc thực hiện Đề án sẽ góp phần củng cố uy tín nghề nghiệp, đảm bảo kỷ cương tại tòa án và phù hợp với thông lệ quốc tế cũng như văn hóa pháp lý tại Việt Nam.

Nơi nhận:
- Như trên;
- Bộ Tư pháp (để b/c);
- Ủy viên HĐLSTQ;
- Các Phó Chủ tịch LĐ;
- Tổ công tác trang phục luật sư;
- Lưu VT.

TM. HỘI ĐỒNG LUẬT SƯ TOÀN QUỐC
CHỦ TỊCH

LS.TS Đỗ Ngọc Thịnh